

Fer olor

D'una cosa que fa pudor podem dir que put, però d'una cosa que fa olor no podem dir, en principi, sinó et que ja hem dit: que fa olor. Dit d'una altra manera, al costat del substantiu *pudor*, que com a mot del femení significa "mala olor", tenim el verb hereditari *puir*, que significa "fer pudor", però, en canvi, en català, contràriament al que s'esdevé en castellà, no ens ha pervingut el descendent del verb llatí "olere", que expressaria el significat "fer olor". Del mot català *olor* hem creat, això sí, el verb derivat *olorar*, el qual, però, només té el significat referent a la percepció de les olors, és a dir, segons el Diccionari Fabra, "aspirar l'aire amb el nas per sentir l'olor (d'una cosa)". Per això el verb *olorar* només tradueix el verb del castellà "oler" en un dels dos significats que reuneix. L'altre d'aquests dos significats s'ha d'expressar —si no ens movem de la mateixa família de mots— per mitjà de la locució verbal *fer olor*. Caldria, però, matisar encara més. És ben clara la diferència entre *olorar* (els éssers vius proveïts del sentit de l'olfacte) i *fer olor* (les flors, el perfum, qualsevol persona o cosa impregnada d'una substància que emeti olor). Però sovint es confonen *olorar* i *sentir una olor*, perquè es tracta d'accions que solen ésser consecutives i gairebé, simultànies. Tanmateix, és evident que hi ha casos en què es pot *olorar* i no sentir cap olor. El castellà, amb un verb primitiu que, en realitat, reuneix tots aquests significats, n'ha format un altre per derivació, "olfactar", per a expressar d'una manera més específica (normalment, amb la idea d'insistència), el significat del nostre *olorar*. En català, no sembla que hàgim creat cap verb derivat de *olfacte*. Cal, doncs, traduir aquest verb del castellà per *olorar* o bé per *ensumar*.

Hi ha, però, com és ben sabut, una altra família de mots del mateix camp de significació, la que té com a mot bàsic el substantiu *flaire*, que és un sinònim de *olor*. I, derivats d'aquest nom, el Diccionari recull tres verbs, *flaiejar*, *flairejar* i *flairosejar*, el primer dels quals, sens dubte el més usual de tots tres, reuneix les dues significacions "olorar" i "fer olor": per als altres dos, el Diccionari només reconeix el segon d'aquests significats. En tot cas, em el que podríem anomenar llenguatge comú o llengua estàndard, no hi ha dubte que l'expressió més pròpia o adequada és, precisament, *fer olor*.